

Sørine Gotfredsens prædiken 14. søndag efter trinitatis

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst

Dato

18. september 2022

Sted

Jesuskirken, København

Af og til tænker jeg tilbage på et særligt øjeblik i mit liv. Eller rettere, nogle særlige dage, hvor jeg indså, at hvis jeg ikke sagde noget meget direkte til et bestemt menneske, kunne det få konsekvenser for os begge to. Jeg anede, at vi var i færd med at bevæge os i to forskellige retninger, og hvis jeg ønskede at beholde hende, skulle jeg sige noget, uanset hvor ubehageligt det måtte blive.

Det gjorde jeg ikke, og herfra udviklede meget sig, som jeg havde frygtet. Vi gik hver sin vej, og på sin vis blev mit indre i denne periode bragt i oprør af en slags fortrydelse, fordi jeg vidste, at jeg burde have sagt noget. Mange kan sikkert fæstne tråde til en tid eller et øjeblik, hvor man kunne have gjort noget anderledes, men lod være.

Det handler om manglende mod til at sige det ubekvemme og måske også tvivl om, hvorvidt man virkelig ønsker bevægelse eller egentlig er mest stemt for at blive i sit eget trygge hjørne, hvor ikke ret meget siges højt. Det er aldrig for sent – sådan lyder en populær talemåde, men jeg er slet ikke sikker på, at den er rigtig. Lad os prøve at finde ud af det.

Den syge mand, der ligger ved Bethesda Dam, minder om et menneske, for hvem en hel del er ved at være for sent. I 38 år har han ventet på sin chance, og ikke meget tyder på, at han forestiller sig livet stort anderledes. Men ganske uopfordret opsøger Jesus ham og spørger, om han vil være rask, og øjeblikket er kommet, hvor denne mand skal beslutte, hvad *han* ønsker. Han har ikke helt opgivet håbet, det ved vi, for nok kontakter han ikke selv Jesus, men han har trods alt gang på gang opsøgt dammen, hvor Herrens engel ind imellem gør vandet helbredende, og nu sker der noget.

Ikke alene Herrens engel, men Herrens egen søn kommanderer ham på benene,

og mens det ikke afsløres, hvad manden mere præcist vil bruge sit nye gode helbred til, får både vi og han at vide, at han under alle omstændigheder ikke skal synde mere. Han skal ikke igen lade øjeblikke komme og gå uden at ænse, hvad de måske betyder.

Det siges ofte, at vi skal leve i nu'et, og det har udviklet sig til én af de floskler, der er i færd med at snuble i sin egen overfladiskhed. I hvert fald er der tegn på, at vi kan blive fanget i et lidt handlingslammet "nu". En ung teologistuderende ved navn Søren Thomsen har i en ny bog beskrevet, hvordan han og hans jævnaldrende lever i et noget iltfattigt "nu", hvor de ikke kan skue tilbage, eftersom de er blevet snydt for tilstrækkelig viden om fortiden, mens de også har svært ved at se ind i fremtiden, der forbindes med klimakatastrofe, demokratier i krise og generel pessimisme.

Tilbage er kun nu'et, denne øjeblikkelige tid, der skal udgøre hele ens livsnæring, hvilket jo ikke kun gælder de unge, men enhver, der føler sig fanget i nutidens hulrum. Set i det lys er det blot endnu mere forståeligt, at mange føler så stor hengivenhed for et menneske som afdøde dronning Elizabeth, der gennem 70 år trak en rød tråd gennem det klaustrofobiske "nu".

En monark rækker langt både frem og tilbage i historien og overstråler det flygtigt nuværende, og også herhjemme bekræftes vi i dette takket være vores egen dronning, der nu har regeret i 50 år. Det er i stort set hele mit liv, og mere og mere føler jeg den dybe taknemmelighed for, at vi kan samles om et sådant epokernes knudepunkt. Og mens fejringen sidste søndag på Christiansborg slot desværre rummede indslag af den platte drengerøvshumor, der er ganske malplaceret i kongelig sammenhæng, kan intet spolere glæden over at have en konstant iblandt os, der sætter "nu'et" i relief. Deraf den store sorg, når disse store skikkelser dør.

Jeg forstår "nu'et" på to måder. Som himmelsk og som jordisk, og lad os tage det sidste først. Det jordiske "nu" kan som sagt lamme én så meget, at man forsømmer i et øjeblik at sige eller gøre det vigtige, mens tid er. Som den franske forfatter Michel Houellebecq skriver i romanen *Kortet og Landskabet*: "Livet giver os ind imellem en chance (...) men når man er for fej eller for ubeslutsom til at gribe den, tager livet sine kort tilbage, der findes et øjeblik til at handle og træde ind i en mulig lykke, dette øjeblik varer nogle dage, somme tider nogle uger eller endda nogle måneder, men det finder kun sted en eneste gang, og hvis

man bagefter vil vende tilbage, er det simpelthen umuligt...”

Nogen vil finde dette meget nedslående, men vi skal huske, at muligheden for, at noget faktisk *kan* være forpasset, viser at vore ord og reaktioner er utroligt vigtige. Det er skæbnesvangert, men også virkelig meningsfuldt at have en sådan indflydelse på livets gang, og kun i lyset af dén alvor tager man ved lære og forstår måske, at næste gang må jeg ikke tøve.

Men nu’et kan som sagt også forstås på en anden måde – nemlig, som det himmelske ”nu”, der opstår, når det ikke er et andet menneske, men Guds egen søn, der bringer ens indre i oprør. Når han vil hjælpe os ind i en mulig lykke, en tro på evigheden, og spørgsmålet er, om vi, hvad dét ”nu” angår, kan forlade os på, at det ikke kan blive for sent. Spørgsmålet er, om også Jesus kan tage *sine* kort tilbage, for er det ikke dét, Paulus antyder ved at sige: ”fornægter vi ham, vil han også fornægte os”? Muligvis.

I hvert fald er det dette himmelske ”nu”, den lamme mand ved Bethesda længes efter, og vi kender nok alle den længsel. Den er forbundet med den drøm om evig livsfylde, der gjorde, at man som ung ønskede at opleve berømmelse, den store kærlighed eller at skille sig ud for enhver pris.

Som ældre føles det nok snarere som en ret rystende erkendelse af, at dét, man troede hele livet kunne være indhold nok, ikke er det. De andres beundring, økonomisk frihed og en overvejende ironisk tilgang til livet, og i hvert fald til døden.

Jeg ved ikke, hvad der sker, men disse jordiske glæder kan med tiden miste deres overbevisning, som Camus beskriver det i sin lille faretruende novelle, *Faldet*. Det sker, når legemet bliver svagere, og forfængelighedens triumfer blegner, og man mister sans for det, man troede, at man altid ville besidde. Selve evnen til at leve.

Jeg tror, at dette er kendetegnende for det lidt paralyserede vestlige menneske, der har glemt at overveje, om Gud findes, og som i disse år lærer, at hvis ikke sindet bringes i oprør, kan man stagnere i mismod i det jordiske ”nu”. Her, hvor vi hverken for alvor kan se frem eller tilbage, og måske er netop dette vores åbning – en anledning, nemlig, til igen at se op, hvor udsynet stadig er aldeles frit.

Vi kan se op i det himmelske, og vi kan ovenikøbet komme til at forstå, at det er en synd ikke at gøre det, fordi det er en synd at tro, at man elsker livet og menneskene nok og selv er hævet over behovet for at møde nåde. Så synd ikke mere, du vestlige menneske, men tro på, at når ”nu’et” truer med kvælning, og sindet bringes i oprør, og Jesus befaler én at rejse sig op, er det blevet tid til at tro. Og til ikke længere at tøve.

Og sådan forenes de to. Det himmelske og det jordiske nu, for mens noget her på jorden *kan* være for sent, forpligtes man gennem troen på Jesus til ikke igen blot passivt at lade noget dyrebart gå tabt. Sådan forenes de to, ved at troen på det himmelske gennemsyrrer nærværet i verden, og derfor må jeg selvfølgelig spørge mig selv, om hun, som jeg nævnte i indledningen, og jeg igen kan gå samme vej? Jeg ved det ikke, men jeg ved, at mit sind er i oprør, og at Jesus vil, at jeg skal tale og handle og elske, og hvis jeg fornægter ham, vil han også fornægte mig.

Eller hvad? Ja, det frygter jeg, at han vil. Vi kan – som Paulus siger – være Jesus utro, og der vil være nåde for vores svigt. Men muligvis er der ikke nåde for den, der end ikke nærmer sig det helbredende vand og heller ikke ser sig forpligtet på at prøve. Jeg holder fast i den mulighed for fortabelse, fordi jeg tror på, at vi har temmelig stor indflydelse på vores egen skæbne.

Vi beslutter selv, om vi vil gå hen til vandet, og om vi vil leve i håbet om, at enhver, der nærmer sig det frelsende vand og kirken og tiltalen og fællesskabet og selverkendelsen og stilheden – dér, hvor man kan møde Jesu udstrakte hånd – kan få kræfter til ikke alene selv at leve her. Men også til på hans bud at elske den anden og give kræfter videre. Og dér, hvor man kan blive opfyldt af tro på en dag at blive båret med fra dette jordiske ”nu” og ind i det himmelske, der bryder med alt, hvad der spærrer os inde. Det, som Guds søn på den tredje dag er opstået til, og det, som vi sammen med ham skal *overgå* til. Lad os se op i det himmelske og forstå, at næste gang han taler til os, må vi ikke tøve.

Amen.

Kilde

jesuskirken.kw01.net/

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/soerine-gotfredsens-praediken-14-soendag-e-trinitatis-2022>